

Postadress: Mäster Samuelsgatan 60, 111 21 Stockholm

Telefon: 08-700 13 00

E-post: registrator@arbetsgivarverket.se

u.remissvar@regeringskansliet.se

Ert diarienummer: U2022/03532

Remiss av betänkandet Statens ansvar för skolan – ett besluts- och kunskapsunderlag (SOU 2022:53)

Arbetsgivarverket besvarar denna remiss med utgångspunkt i ett statligt arbetsgivarpolitiskt perspektiv.

Utredningens betänkande innehåller, i enlighet med direktiven, inga skarpa förslag eller författningsförslag att ta ställning till. Arbetsgivarverket anser att utredningens bedömningar och förslag utgör en god utgångspunkt för vägval om fortsatta utredningar. Genomgripande förändringar av det svenska skolsystemet förutsätter fler utredningar och noggranna överväganden och analyser av konsekvenserna inom viktiga områden som kompetensförsörjning, digitalisering, finansiering, styrning och legala frågor.

Arbetsgivarverket instämmer i utredningens bedömning att ett fullgånget förstatligande av skolan skulle innebära stora förändringar för det samlade statliga åtagandet samt omfattande förändringar i det kommunala självbestämmandet. Arbetsgivarverket tar dock inte ställning mellan de två alternativ som utredningen presenterat.

Precis som utredningen beskriver, finns det flera arbetsrättsliga och arbetsgivarpolitiska frågor som skulle behöva belysas ytterligare. Framför allt vid ett fullgånget förstatligande. Om regeringen anser att ett sådant förslag ska utredas vidare vill Arbetsgivarverket framhålla vikten av att inkluderas i ett sådant arbete, för att kunna bidra i förändringsarbetet på ett bra sätt.

Arbetsgivarverkets synpunkter nedan begränsar sig till det statliga arbetsgivaransvaret vid ett fullgånget förstatligande enligt utredningens alternativ 1.

15.2 Statligt arbetsgivaransvar för offentligt anställd skolpersonal

En utökning av det statliga åtagandet vid ett fullgånget förstatligande av skolan behöver förhålla sig till såväl den statliga anslagsmodellen som den arbetsgivarpolitiska delegeringen. I förlängningen bedöms även Arbetsgivarverket behöva växa och organiseras på ett annat sätt än idag.

Antalet anställda i staten skulle enligt beräkningarna i betänkandet i princip fördubblas vid ett fullgånget förstatligande. Den föreslagna utförarmyndigheten skulle bli en av Sveriges största arbetsgivare. En myndighet av den storleken riskerar att bli svår att styra. Arbetsgivarverket anser att utredningen borde ha prövat andra former för organisering. I det fortsatta arbetet, inom ramen för alternativ 1, bör övervägas att dela upp utföraransvaret för skolan i flera mindre myndigheter. Att dela upp ansvaret mellan grund- och gymnasieskola på olika myndigheter är ett möjligt alternativ som bör prövas.

Arbetsgivarverket delar utredningens bedömning att flera oväntade effekter skulle kunna uppstå kopplat till verksamhetsövergång vid ett förstatligande av skolan. Arbetsgivarverket instämmer i att ytterligare utredning och noggrann planering behövs vid ett fullgånget förstatligande. Arbetsgivarverket vill därför understryka vikten av att hörsamma utredningens förslag om att eventuella kommande utredningar om en ny myndighetsstruktur för den statliga skolan även bör ges i uppdrag att analysera arbetsrättsliga konsekvenser av sina förslag.

Utredningen lyfter på ett tydligt sätt fram att frågan om den framtida partsställningen är en svår och viktig fråga för parterna att hantera om skolan skulle bli ett statligt verksamhetsområde. Arbetsgivarverket instämmer i beskrivningen och vill betona vikten av att frågor om avtalsstruktur och partsställning beaktas inför ett eventuellt fullgånget förstatligande.

Beslut i detta ärende fattas av generaldirektör Christina Gellerbrant Hagberg. I den slutliga handläggningen deltog kommunikationschef Lars André, chefsjurist Hedda Mann, chef Arbetsgivarutveckling Åsa Krook, förhandlingschef Anna Falck, stabschef Ulrika Atterfors, utvecklingsstrateg Anna Sjöstrand, biträdande chef Arbetsgivarutveckling Annina Kuylentierna, biträdande förhandlingschef Matilda Nyström Arnek, gruppchef Per Åkesson, samt utredare Karin Berglind, föredragande.

Christina Gellerbrant Hagberg

Karin Berglind